

missionen rettede Henvendelse derom, kunde sige: de og de Seminarier staa saadan og saadan, de og de vil egne sig til Overtagelse og de ikke. Det er det, der sker, men der er altsaa ikke Tale om, at man nu vil overtage disse Seminarier. Da vi nu staa lige foran en Nedsættelse af en Kommission, vilde det ogsaa være urigtigt.

Det ærede 14de landstingsvalgte Medlem (Bojsen) mente, at jeg havde udtalt mig nedsættende om vor Skole i Forhold til vore Nabolandes. Ifølge Fortrykket har jeg sagt, at vor Folkeskole, i alt Fald før Krigen udbrød, havde været ved at blive overfløjet af en Del af vore Nabolander, og saa gaar jeg over til, at efter Krigen vil der være Brug for al Dygtighed. Jeg har ikke sagt, at vor Skole var overfløjet, men at den havde været ved at blive overfløjet af vore Nabolande. Jeg kan godt sige, hvad der har været i min Tanke med denne korte Udtalelse — man udtaler sig jo ikke altid saa vidt og bredt —, det var, at i Sverige er de allerede begyndt at faa en Skoleordning. Om denne Ordning er god eller ikke, vil vise sig senere, men i hvert Fald, de har haft deres Interesse optaget af dette, navnlig af Folkeskolens Forhold. Paa det Punkt er de ved at overfløje os. Det er navnlig den, de ordner, dels gennem Ungdomsskole og praktiske Fagskoler der ovenpaa, hvori de uddanner Folkeskolens Børn til at gaa ud i praktisk Virksomhed. Paa dette Punkt er de absolut foran os. Vi mangler saa godt som Ungdomsskole, i hvert Fald er det, vi har begyndt, ganske ringe endnu; det er en meget god Begyndelse, men jeg haaber, den skal udvikle sig og blive bedre, og at Kommissionen skal kunne udrette noget i den Henseende. Men når vi har været ved at blive overfløjet. Det ogsaa af det andet Naboland, som det ærede Medlem nævnedes, nemlig Tyskland, har vi været i høj Grad overfløjede, særlig med Hensyn til Undervisningen af den konfirmerede Ungdom. Den Side af Sagen regner jeg til Folkeskolen, idet det her drejer sig om Børn, der ved det 14de Aar gaar ud i det praktiske Liv. Saa har vi været overfløjede med Hensyn til Ungdommen mellem 16 og 18 Aar af Tyskland, i hvert Fald Dele af Tyskland, ikke Preussen, men Bayern og Württemberg. I allerhøjeste Grad har vi været overfløjede med Hensyn til Iver og Arbejde for denne Ungdoms Undervisning, saa jeg tror ikke, at jeg har sagt for meget, naar jeg endda har udtrykt mig saa vagt, som jeg gjorde, at vi var ved at blive overfløjet af vore Nabolande. Paa et andet Punkt har vi

staaet foran, og det kunde jeg godt have nævnt, nemlig med Hensyn til Undervisningen af unge Mennesker over 18 Aar, naar vi kommer til vore Folkehøjskoler. Paa dette Omraade har vi staaet og staaer endnu som et Foregangsland. Med Hensyn til denne Undervisning har intet af de andre Lande kunnet komme op paa Siden af os. Jeg tror ogsaa, at det noget er Grunden til det, som det ærede Medlem selv fremhævede som Resultatet herhjemme: den megen Avisholden og den megen Interesse, der vises for offentlige Sager. Det er sikkert ikke saa meget Folkeskolen som Folkehøjskolen, som der har sat sit Præg og sat Frugter.

Dermed tror jeg at have besvaret de Henvendelser, der har været rettede til mig.

Marie Christensen: Det ærede 2det Medlem for 6te Valgkreds (Johansen) sagde i Gaar, at han havde haft det Indtryk, at jeg helst saa, at der skete saa lidt som muligt. Jeg kan ikke forstaa, at det ærede Medlem kunde faa det Indtryk, da jeg, endogsaa et Par Gange, nævnedes, at det var en meget stor Opgave, der var stillet den paataænkte Kommission. Skulde der gøres saa lidt som muligt, skulde man helst blive ved det bestaaende, og saa synes jeg, at det vilde være en meget let Opgave, Kommissionen fik.

Det samme ærede Medlem sagde, at det, at Ungdomsskolen skulde være frivillig, var kun en skøn Drøm, som aldrig kunde naas. Jeg vilde gerne henvise til vore Højskoler, om hvilke ogsaa den højtærede Minister nu sagde, at med Hensyn til dem stod Danmark over vore Nabolande. Tilgangen til vore Højskoler er ganske frivillig, mange Elever søger derhen, og det har Betydning ikke blot for dem, der søger Højskolen, men ogsaa mange Gange for den Kreds, de kommer til at virke i, naar de kommer hjem. Vi maa huske paa, at vi ikke kan faa alle Mennesker stillede lige med Hensyn til Undervisning. Børn og unge Mennesker er ikke tomme Krukker, som man blot kan fylde i, og saa, naar man har fyldt i til et vist Maal, har man det. Var det saaledes, kunde der blive Lighed, men det bliver der aldrig. Til alle dem, der holder saa stærkt paa den tvungne Ungdomsskole, vil jeg sige, at jeg vilde ønske — det er nu saadan et Ønske, som jeg ved ikke kan gennemføres —, at man kunde samle alle de unge Mennesker ved 14 Aars Alderen, som man ved længes ud fra Skolen og egentlig kun har det Ønske at komme ud i det praktiske Liv, og saa tage alle dem,